سیناریۆی خۆپیشاندانەکانی ئێران ودووبارە بونەوەی شۆڕشی سەوزی بێ ڕابەرایەتی ...

بەختیار نامیق

پشتی کەوالیس و خۆپیشاندانەکان دو دیدگای تەواو جیاوازن ، ئەگەر چی تاکی ئێرانی لەژێر فشارێکی زۆری ژیاندایە و پرسی نرخی شمەک بوتە داینەمۆی ئەم خۆپیشاندانانە و دوا جار داواکاریەکان گەورەتر دەبێت بۆ پرسە سیاسیەکان و پرسە نەتەوەییەکان ، کاتێک زۆربەی شارەکان دەگرێتەوە ناڕەزایەتی خەڵک بۆ خەرجکردنی پارەیەکی گەورە بۆ فراوانخوازیەکانی ئێران لە دەرەوە ، لەسەر حسابی تاکی ئێرانی دەبێت ، ئەگەر ئەمە ڕوە سەرەکیەکەی خۆپیشاندان بێت ئەوا دەبێت ڕووە شاراوەکانی چی بن ، ئەوە دەزانین کە ئێران بۆ ئەوەی بتوانێت هاوسەنگی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست بە بەرژەوەندی خۆی تەواو بکات ، دوای دوبارە نەخۆش کەوتنەوەی تورکیا ، ئەوا دەبێت سەرمایەیەکی زۆر بخاتە خزمەت ئەم پلانی فراوانخوازیەوە ، ئەمەش دەبێتە دابەزینی ئاستی ژیانی تاک و خێزانی ئێرانی و ئەوەش دەزانن ئەمە وا دەکات ڕق و توڕەی گەورە دروست ببێت ، هەر بۆیە بۆ دامرکاندنەوەی ئەم ڕق و توڕەییە هەر چەند ساڵ جارێک ئێران بۆ خۆ خاڵی کردنەوەی ناوەوەی پێویستی بە خۆپیشاندانێک هەیە و دوا جار جگە لە دوبارە بونەوەی سیناریوکانی نێوان ئەحمەدی نەژاد و موسەوی و کەڕوبی هیچی تری لێ ناکەوێتەوە ، ئەمە دوای زنجیرە بومەلەرزەکان ڕو دەدەن کە دوڵەت وەک پێویست نەبو لە بەهانا هاتنی زیان لێکەوتوانەوە ، کە بوە دەرگای کردنەوەی هەمو رقە ئابوری و سیاسی و نەتەوەییەکان ، ئەگەر لە ٢٠٠٩ بۆ ٢٠١١ شۆڕشی سەوز تاکتیک و سیناریویەکی خۆیان بوبێت (ئەو کات بۆ دەنگی ساختە و دزراو بو بەڵام ئێستە سەقفی داواکان گەورەترە بۆ گۆڕینی سیستەمی و□□ات) ئەوا ئێستا لە هەناوی ئەم خۆپیشاندانەدا و لە پەنای داواکاری خەڵک باندێک ئەم پلانی خۆ خاڵیکردنەوەیە بە پێ ی پلانێکی دراسەکراو جێ بە جێ دەکەن ، ئەگەر خۆپیشاندانی ٢٠٠٩ چەند سەرکردەیەکی ڕیفۆرمخوازی وەک موسەوی و کەڕوبی سەرپەرشتی کردبێت و دوا جار هەردو باڵەکە (موسەوی نەژاند) دوو باڵی خامنەئی بۆ بێتن بۆ فڕینی ئێران ، ئەوا ئەم جارە ئەم خۆپیشاندانانە هیچ

رابەرایەتیەکی نیە ، جۆرێکە لە ڕقێکی گەورەی ناوەکی و ناتوانێت تا سەر بێت وبگاتە داواکاری گۆڕینی سیستەمی وڵات ، ئەگەر چی شۆڕشی سەوز زیاتر پایتەختی گرتبوەوە و ئەم خۆپیشاندانانە زۆربەی شارەکانی گرتوەتەوە ، بەڵام مادام بێ ڕابەرایەتیەکی ڕادیکالە ناتوانێت بە ئامانجەکانی بگات ، هەمو ئەو خۆپیشاندان و شۆڕشانەی دنیا ڕێکخستنێک و حیزبێک و گروپێکی لە پشتە ، بەڵام نەک وەک کەڕوبی و موسەوی کە جۆرە سیناریویەک بو بۆ خۆ خاڵیکردنەوەی ناوەکی و ڕێگەگرتن لە پلانی ئەمریکی دژیان ، دوا جار ئەمریکا و ئەوروپاش تا دەگاتە ناتۆ جگە لە چەند ڕاگەیەنراوێکی ڕاگەیاندنی هیچی تر هەڵوێستیان نا بێت ، چونکە ئەوە دەزانین ئەمریکا گڵۆپی سەوزی بە نهێنی بۆ ئێران هەڵکردوە و بەدوای هاوسەنگی هیلالەکاندا دەگڕێت ، ئەمەش بۆ ئەوەیە بتوانێت شەڕی کۆریای باکور بکات ، بە تایبەت لە ئێستادا سین بەرامبەر سیاسەتەکانی ئەمریکا بۆ کۆریای باکور تەماویە بۆیە ئەمریکا و ناتۆ نایانەوێت پشتوان بۆ کۆریا دروست بکەن ، بە تایبەت ئێران و بە ڕەزامەندی ڕوسیا لە پشتی کەوالیسەوە ، بۆیە لەم خۆپیشاندانانەدا جگە لە شەڕی ڕاگەیاندن هیچ پشتیوانیەکی مەیدانی لەلایەن ئەمریکاوە بۆ خۆپیشاندەران لێ ناکەوێتەوە و پێ دەچێت هەر سیاسەتی خۆیان بێت و ڕاگەیاندنیش وەک دەمامکێک بەکار بهێنن و لە ژێرەوە ڕێک بن ، ئەگینا ئەگەر ئەمریکا مەبەستی بێت بە کردار دژی ئێران بێت ئەوا دەتوانێت وەک نمونە لە یەمەن بە ئاسانترین شیوە کۆتای بە حوسیەکان بهێنێت ، ئەوەش دەزانین کە ئێران دەتوانێت خەتەری گەورەی هەبێت بۆ سەر بۆریەکانی نابۆکۆ و دەستی هەیە لەسەر وڵاتانی دەریای قەزوین کە بە یەدەگی غازی جیهانی ناسراوە ، تا دەگاتە پاکستان و ئازەربایجان و ئەفغانستان وهەتا وەزیرەیە و کشمیریس لەوێوە بۆ ناو ئاو و تومبەکان و ئەبو موسا و لەو بەریشەوە یەمەن و لیبیا ولوبنان و سوریا و عێراق تا ئاستێکیش ئێستە ئەگەری ئەوەی هەیە بتوانێت لە دەریای سپیدا پێگەی هەبێت ، خۆ ئەگەر بەس بیان توانیایە گەروی عەدەن داگیر بکەن لە ڕێگەی حوسیەکانەوە ئاوا دریایی سور ئاسان دەبو دەیتوانی بگاتە جەبەل تاریق.

بە بۆچونی من مادام خۆپیشاندان خاوەنی ڕێبەریەتیەکی رادیکالی ڕاستەقینە نیە نەک ناتوانێت بگاتە ئەنجامەکانی و هەر خۆیان دروستی دەکەن و هەر خۆشیان دوژمنە درەکییەکە ، کە کاڵ بوبویەوە لە ناوخۆدا تۆخ تر دەکەنەوە ، کە یەکێتی ناوەکی ئێران وەک ئەمریکا بەستراوە بە دروستکردنی دوژمنێکی گەورەی دەرەکیی□وە ، دوا جار مادام ئێران و ئەمریکا هەردوکیان پێویستیان بە دوژمنێکی دەرەکی هەیە هەر خۆشیان ئەو بۆشای□ بە تاکتیکێک و سیناریو

ماکیاجێک بە یەکتر تەواو دەکەن ، نە ئەمریکا بە کردار دژی ئێرانە نە ئێران بە کردار دژی ئەمریکایە ، دوا جار دو دوژمنی کارتۆنین لەسەر سفرەی بەرژەوەندی هاوبەش ، وەک چۆن شۆڕشی سەوز تاکتیک و سیناریو بو ، ئاواش ئەم خۆپیشناندانانە دەکرێتە سیناریو و جگە لە خەبەتاڵکردنەوەیەکی ناوەکی هیچی تری لێناکەوێتەوە ، لە پلانەکانیشدا لای دوڵەتی ئێرانی ئاساییە ئەگەر چەند هەزار کەسێکیشی لێ بکوژرێت .